

NOM DEL PROJECTE

PROCÉS PARTICIPATIU AMB LES ENTITATS LOCALS DE SANT JOAN DE LES ABADESSES PER A L'ELABORACIÓ CONJUNTA D'UN MANUAL DE BONES PRÀCTIQUES PER A MILLORAR LA SOSTENIBILITAT MUNICIPAL

Breu descripció del projecte

Sant Joan de les Abadeses és un municipi que es caracteritza pel seu important i històric teixit associatiu amb més de 40 entitats de diferents sectors associatius: veïnal, esportiu, cultural, comerç, educació, social, assistencial i ambiental. A part del seu funcionament diari, cada any aquestes entitats realitzen multitud d'actes i activitats, algunes de les quals agrupen centenars de participants. L'aposta per a la sostenibilitat engegada per l'ajuntament, des de fa més de 15 anys, implica també el compromís de les entitats locals, moltes de les quals ja estan implementant mesures per a la millora de la sostenibilitat, tant en el seu dia a dia com en els actes i activitats que realitzen. Per aquest motiu, i per enriquir l'intercanvi d'experiències i de propostes entre les entitats locals, es preveu fer un procés participatiu amb totes les entitats locals amb la finalitat d'elaborar un manual de bones pràctiques per a millorar la sostenibilitat (manual de bones pràctiques ambientals) que pugui ser una eina pràctica i de compromís amb la sostenibilitat, tant per a les entitats com per l'ajuntament, alhora de desenvolupar polítiques ambientals al municipi

Nombre d'habitants del municipi

3.224 habitants (2020 Font IDESCAT)

Procés/projecte

Què volem fer (Indiqueu-ne l'objectiu)?

Dotar a les entitats associatives locals i a l'ajuntament d'un manual de bones pràctiques ambientals consensuat amb actuacions per millorar la sostenibilitat interna de les entitats i l'ajuntament i externa alhora de realitzar actes i activitats oberts a nivell de municipi

Per què ho volem fer? (Justifiqueu la necessitat del projecte)

Donada la gran quantitat i diversitat d'entitats locals i d'actes i activitats que aquestes realitzen al llarg de l'any, així com els que organitza l'ajuntament directament, s'ha detectat que hi ha mancances alhora de posar en pràctica mesures de sostenibilitat com són una correcta gestió de residus, estalvi d'energia, mobilitat més sostenible o evitar el malbaratament de material i de menjar, entre altres. Per aquest motiu s'ha considerat important dotar a les entitats locals, així com el mateix ajuntament, d'un manual de bones pràctiques ambientals que proposin actuacions per a la millora de la sostenibilitat, tant en el dia a dia de l'entitat com dels actes i les activitats que realitza. D'altra banda hi ha entitats que ja apliquen mesures de millora de la sostenibilitat que poden a portar la seva experiència i propostes a altres entitats, enriquant així el procés participatiu per tal de consensuar una proposta d'actuacions que puguin servir per totes. Aquestes propostes seran recollides en un manual de bones pràctiques ambientals que cada entitat adoptarà i es concretarà, en funció de la seva realitat, en compromisos, és a dir accions de millora a assolir de forma progressiva en els propers 3-4 anys.

Qui participarà al procés?

Annex a la sol·licitud

Subvenció per al foment de les polítiques de participació ciutadana

Totes les entitats locals del municipi i els tècnics i regidors de l'ajuntament

Amb quins recursos humans i materials es portarà a terme el projecte?

El procés participatiu, que ha de conduir al consens i l'elaboració del manual de bones pràctiques ambientals, comptarà amb:

Recursos humans:

- Comissió tècnica responsable de dur a terme el procés participatiu amb les entitats i l'ajuntament, formada per:
 - Tècnica de joventut i associacionisme municipal
 - Tècnica de medi ambient municipal
 - Entitat medidora i assessora del procés participatiu. En aquest cas l'Associació Centre d'Educació Ambiental Alt Ter (CEA Alt Ter), entitat del municipi que té experiència en processos participatius, com el del dut a terme durant el 2019 i 2020 per a l'ordenació de l'horta de Sant de les Abadesses, i també en la implementació d'actuacions de millora ambiental, ja que, des del 2014, fa el seguiment i l'assessorament de les escoles del Ripollès que formen part del Programa Escoles Verdes - Xarxa d'Escoles per a la Sostenibilitat, del Departament de Territori i Sostenibilitat
 - Responsable de comunicació del procés participatiu, encarregat de fer les notes de premsa, post per xarxes socials i notícies per a la radio local
- Comissió de seguiment, per tal de valorar el desenvolupament de les diferents fases del procés i la implementació de les actuacions per part de les entitats i l'ajuntament, formada per:
 - Alcalde
 - Regidora de Medi Ambient i Sostenibilitat
 - Regidora de Joventut, Entitats i Festes
 - Representant de l'Associació CEA Alt Ter, com responsable del procés participatiu
- Personal tècnic i administratiu de l'ajuntament

Recursos materials:

- Espai a la web de l'ajuntament per difondre el procés participatiu i donar visibilitat als documents resultants i a les accions de les entitats locals
- Radio local per difondre el procés participatiu i donar visibilitat a les accions de les entitats locals
- Centre Cívic per als tallers i les reunions del procés participatiu
- Sala d'actes de l'ajuntament per fer l'acte de presentació del manual de bones pràctiques ambientals i la signatura dels compromisos de les entitats locals
- Sistemes de so i projecció
- Materials de difusió: roll-ups i rètols de reconeixement dels compromisos

Metodologia: com i quan

Quines fases del procés s'han planificat?

El procés es desenvolupa seguint un seguit de fases correlatives:

- **Fase d'informació prèvia:** Contacte amb totes les entitats locals per tal d'exposar l'objectiu del procés participatiu i engrescar-los a participar-hi
- **Fase de diagnòstic de sostenibilitat:** Realitzar la diagnòstic de cadascuna de les entitats, a través d'una enquesta on line que contempla els diferents aspectes de la sostenibilitat a valorar:
 - Gestió de la comunicació interna i externa
 - Gestió del material
 - Gestió del menjar
 - Gestió dels residus
 - Gestió de l'energia en els locals de l'entitat: calefacció i electricitat
 - Gestió de la mobilitat
 - Gestió d'esdeveniments

Annex a la sol·licitud

Subvenció per al foment de les polítiques de participació ciutadana

- Implementació d'accions per a la sostenibilitat

Un cop recollides les enquestes i fet el buidatge, es podrà tenir una fotografia de cadascuna de les entitats pel que fa a les mesures que apliquen o les mancances respecte a accions per a la sostenibilitat. Aquesta diagnosi ha de ser el document base i de treball per a desenvolupar la següent fase

- **Fase de participació ciutadana:** En aquest cas es preveu realitzar les següents reunions participatives:
 - **Tallers amb cadascuna de les entitats locals**, tantes com entitats locals participants i incloent també la dels tècnics i els regidors de l'ajuntament, per tal de que aquests facin propostes de millora ambiental, partint de la seva realitat actual. Les propostes consensuades i sorgides de cada una de les entitats es tindran en compte per debatre i consensuar a la reunió general dels representants de medi ambient de les entitats
 - **Tallers amb els representants de medi ambient de les entitats.** En aquest cas tan sols es convocarà a un representant per entitat per tal d'intercanviar propostes i experiències i poder consensuar un document comú que pugui servir d'eina per a les entitats locals i l'ajuntament alhora d'aplicar actuacions de millora ambiental en els propers 3-4 anys. Es preveu realitzar un parell de reunions amb dinàmiques participatives per tal d'anar concretant les propostes comunes de millora per a la sostenibilitat que han de configurar el manual de bones pràctiques ambientals
- **Fase d'elaboració dels plans d'acció i compromís per a la sostenibilitat:** Un cop redactat el manual consensuat de bones pràctiques ambientals, s'elaborarà un **pla d'acció ambiental individualitzat**, per a cadascuna de les entitats, per a la millora de la sostenibilitat. Aquest pla d'acció, amb compromisos concrets, segons la realitat, és a dir mancances i possibilitats de les diferents entitats, estarà format per un conjunt d'actuacions de millora ambiental, assumibles per l'entitat en els propers 3-4 anys. Per realitzar aquests plans d'acció es programaran **tallers participatius amb cadascuna de les entitats**, adaptant la dinàmica als resultats de la diagnosi i les propostes sorgides al taller participatiu previ de l'entitat corresponent. L'objectiu final és que al 2025 les entitats de Sant Joan de les Abadesses hagin fet passos per a millorar la sostenibilitat i que aquesta tingui una repercussió més enllà de la pròpia entitat, ja que la majoria fan moltes activitats i actes que agrupen molta gent al municipi
- **Fase de presentació dels resultats:** Es preveu com a cloenda del procés participatiu fer un **acte obert** de presentació del manual de bones pràctiques ambientals i signatura dels compromisos de les entitats per a la millora de la sostenibilitat a curt termini, resultat dels seus plans d'acció ambiental pels propers anys
- **Fase de seguiment:** Un cop assumits, per part de cada entitat, els corresponents compromisos ambientals, a través d'aquest pla d'acció per a la millora de la sostenibilitat, es preveuen tres mecanismes de seguiment:
 - **Reunions trimestrals amb els representants de medi ambient de les entitats**, on participaran els membres de la comissió de seguiment, per tal de valorar en general com s'està implementant les mesures, quines dificultats s'estan trobant les entitats, fer un intercanvi de propostes i d'experiències i mirar de trobar solucions comunes amb l'ajuda de l'ajuntament i l'assessorament del CEA Alt Ter
 - **Assessorament individualitzat** durant tot l'any, a les entitats que ho demanin amb l'objectiu de donar suport a la implementació de les mesures de millora ambiental. Aquest suport a les entitats serà assumit pel CEA Alt Ter i l'ajuntament
 - **Espai web per visualitzar les mesures d'implementació d'actuacions de millora per a la sostenibilitat i compromisos ambientals de les entitats locals.** L'objectiu és donar a conèixer que estan fent les entitats per a millorar la sostenibilitat, tant per donar visibilitat a les seves accions com per compartir experiències amb la resta d'entitats i ser font d'inspiració de propostes. L'espai web penjarà de la web de l'ajuntament de Sant Joan i tindrà un baner propi que faciliti el ràpid accés a la informació

Quins mecanismes i eines participatives utilitzarem?

(Indiqueu si es tracta de tallers, o dinàmiques, si hi haurà suport d'eines TIC, etc.)

Els mecanismes i eines participatives que s'utilitzaran seran els següents:

- **Enquestes on line** per tal de realitzar la diagnosi de les entitats locals
- **Tallers participatius previs amb les entitats**, a partir de la diagnosi pròpia de l'entitat. La dinàmica consistirà en valorar la situació actual de l'entitat, en cadascun dels aspectes de sostenibilitat (comunicació, residus, material, alimentació, energia i mobilitat), detectar les

No cal omplir si no es considera necessari (Accions innovadores i ODS)

Originalitat o innovació en el procés participatiu (fórmules innovadores d'implicació de la ciutadania):

Quines accions innovadores volem fer servir? I per què són innovadores?

Considerem que proposar la participació de totes les entitats del municipi, de sectors associatius diversos, per a l'elaboració d'un manual de bones pràctiques ambiental comú i el desenvolupament de plans d'acció ambientals individualitzats per a cadascuna de les entitats, és per sí innovador. La innovació estaria amb el fet d'engrescar a totes les entitats per comprometre's, cadascuna segons la seva realitat i possibilitats, en un objectiu comú: fer un municipi més sostenible. Les dinàmiques dels processos participatius ens permeten arribar a consensos sobre quines actuacions de millora per a la sostenibilitat es consideren prioritàries per al municipi i el fet de que sigui les mateixes entitats locals les que les proposin, pot ser un incentiu per comprometre-les a implementar-les a la seva pròpia entitat

Com alinearem el projecte als objectius de desenvolupament sostenible, ODS 5,10,16 o 17?

En el cas del present procés participatiu estaria alineat amb els ODS 17: Aliances per assolir objectius de desenvolupament sostenible, i concretament vinculat als següents reptes:

17.14 Millorar la coherència de polítiques per al desenvolupament sostenible

17.17 Encoratjar i promoure la constitució d'aliances eficaces en els àmbits públic, públicoprivat i de la societat civil, aprofitant l'experiència i les estratègies d'obtenció de recursos dels partenariats

Concretament implica a l'ajuntament en:

- Formalitzar un compromís ferm per a l'assoliment de l'Agenda 2030, donar-lo a conèixer i implicar-hi l'equip municipal, la ciutadania i tots els agents del territori
- Buscar sinergies entre diferents organitzacions del territori (en aquest cas les associacions) per compartir coneixements, experiència i recursos
- Fomentar la cultura de treball transversal entre els departaments i els diferents equips del propi ajuntament. La transversalitat, tret definitori de l'Agenda 2030, respon a les noves demandes socials i polítiques públiques que no depenen d'un sol departament
- Fomentar activitats de treball en equip i de cooperació amb les associacions de diferents sectors: comerç, esportives, culturals, socials, veïnals, assistencials, educatives i ambientals
- Establir instruments que permetin mesurar els progressos aconseguits en matèria de desenvolupament sostenible

I pel que fa a les entitats locals, és a dir la ciutadania, els implica en:

- Participar i implicar-se en les iniciatives relacionades amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible i l'Agenda 2030 que s'organitzin al municipi
- Compartir activitats i iniciatives entre les entitats locals del municipi

Pla de comunicació vinculat al procés participatiu

Quines són les accions comunicatives previstes?

Es preveuen diferents accions comunicatives en funció dels destinataris:

Entitats locals:

- Convocatòries de participació correu electrònic i, si s'escau per telèfon
- Enquesta via Google Forms
- Comunicació de seguiment a través del responsable de medi ambient de cada entitat via correu electrònic i/o telèfon
- Espai web específic de l'ajuntament per tal de compartir experiències entre les entitats locals

Mitjans de comunicació:

- Notes de premsa via correu electrònic als diferents mitjans de comunicació comarcals i provincials (Demarcació de Girona i comarca Osona)

Públic general per difondre el procés participatiu i donar visibilitat a les accions de les entitats locals:

*Annex a la sol·licitud
Subvenció per al foment de les polítiques de participació ciutadana*

- Xarxes socials
- Radio local
- Agenda de l'ajuntament
- Espai web específic de l'ajuntament amb les notícies

Quin és el calendari de les accions comunicatives?

Pla de comunicació	Cronograma							
	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	> Novembre
Fase d'informació prèvia: Convocatòria a les entitats per participar al procés	■							
Fase de diagnosi de sostenibilitat: Enviament de l'enquesta		■						
Comunicació NP i radio inici del procés participatiu		■	■	■				
Fase de participació ciutadana: Convocatòria individualitzats amb les entitats		■	■	■				
Convocatòria tallers participatius amb les entitats				■		■		
NP, XXSS i radio sobre el procés participatiu				■	■	■		
NP, XXSS i radio sobre el Manual BPA						■		
Fase d'elaboració dels plans d'acció ambiental: Convocatòria individualitzada amb les entitats						■	■	
Fase de presentació: NP, XXSS i radio sobre l'acte de presentació MBPA							■	■
Fase de seguiment: Creació de l'espai web							■	■
Publicació de notícies a l'espai web i XXSS								■

Disseny del seguiment, retorn i avaluació

Com es farà el seguiment del procés?

- El seguiment el realitzarà la comissió de seguiment (descrita en l'apartat de recursos humans), a través dels següents mecanismes:
 - **Reunions trimestrals amb els representants de medi ambient de les entitats**, on participaran els membres de la comissió de seguiment, per tal de valorar en general com s'està implementant les mesures, quines dificultats s'estan trobant les entitats, fer un intercanvi de propostes i d'experiències i mirar de trobar solucions comunes amb l'ajuda de l'ajuntament i l'assessorament del CEA Alt Ter
 - **Assessorament individualitzat** a les entitats, durant tot l'any, que ho demanin amb l'objectiu de donar suport a la implementació de les mesures de millora ambiental. Aquest suport a les entitats serà assumit pel CEA Alt Ter i l'ajuntament. Les demandes d'aquest assessorament permetrà fer un seguiment de la implementació de les mesures ambientals.
 - **Espai web per visualitzar les mesures d'implementació d'actuacions de millora per a la sostenibilitat i compromisos ambientals de les entitats locals**, amb l'objectiu de donar a conèixer que estan fent les entitats per a millorar la sostenibilitat. Aquesta informació es penjarà al llarg de l'any i permetrà de forma directa fer un seguiment de com les entitats estan implementant les mesures de millora ambiental

Amb quins indicadors avaluarem?

Els indicadors que permeten fer el seguiment i l'assoliment dels resultats són:

- Nombre de respostes a l'enquesta de diagnosi

Annex a la sol·licitud

Subvenció per al foment de les polítiques de participació ciutadana

- Nombre d'entitats locals participants als tallers participatius previs
- Nombre de representants d'entitats locals participants als tallers
- Nombre d'entitats participants als tallers per a la concreció de propostes individualitzades
- Nombre de plans d'acció ambiental redactats i compromisos adquirits per les entitats locals
- Nombre de representants d'entitats locals participants a les reunions de seguiment
- Nombre de demandes d'assessorament per part de les entitats
- Nombre de notícies publicades a l'espai web de l'ajuntament
- Nombre de notícies publicades a les xarxes socials i altres mitjans de comunicació

Quines accions de **retorn** del procés a la ciutadania estan previstes?

Estan previstes fer les següents accions de retorn:

- Acte de presentació del manual de bones pràctiques per a la millora ambiental i signatura dels compromisos de les diferents entitats
- Espai web de l'ajuntament amb els compromisos de les entitats i les notícies actualitzades de les accions que estan duent a terme per a la millora de la sostenibilitat
- Programa de la radio local per donar a conèixer els compromisos de les entitats santjoanines amb el medi ambient
- Notícies per les xarxes socials

Pressupost del projecte/procés

Quin és el pressupost del projecte?

**Inseriu taula, excel o imatge*

Actuació	Total
Fase d'informació prèvia i diagnòstic de sostenibilitat:	
Convocatòria per la presentació del procés participatiu a les entitats locals	80,00 €
Preparació de l'enquesta de diagnòstic i documents de treball	280,00 €
Seguiment de les entitats	240,00 €
Recollida de les enquestes i buidatge	360,00 €
Fase de participació ciutadana:	
Contacte previ amb cada una de les entitats per concretar visita	320,00 €
Tallers individualitzats per les entitats	1.200,00 €
Tallers participatius amb les entitats	450,00 €
Redacció del Manual de Bones Pràctiques Ambientals (MBPA)	600,00 €
Fase d'elaboració dels plans d'actuacions ambientals i compromisos	
Tallers individualitzats per les entitats	1.200,00 €
Redacció dels plans d'actuacions ambientals individualitzats	600,00 €
Fase de presentació de resultats:	
Presentació del MBPA i compromisos de cadascuna de les entitats	120,00 €
Fase de seguiment:	
Creació de l'espai web de les actuacions per a la sostenibilitat de les entitats	480,00 €
Total procés participatiu	5.930,00 €

Annex a la sol·licitud
Subvenció per al foment de les polítiques de participació ciutadana